

מקור המאמר בזהר פרשת מקץ דף קצד ע"ב
שומר הברית נקרא צדיק

וַיִּשְׁלַח פְּרַעְהַ וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ מִן הַבּוֹר וַיֹּגוּ.
 רַבִּי אַבְא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קמז) רוּצָה יי
 אֶת יִרְאָיו אֶת הַמִּיחָלִים לְחֶסֶדוֹ. כַּמָּה קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, אֲתָרְעִי בְּהוּ בְּצַדִּיקָא, בְּגִין דְּצַדִּיקָא אֵינּוּן
 עֲבָדִין (שְׁלָמָא וְעַבְדִּי) שְׁלָמָא לְעֵילָא, וְעַבְדִּי שְׁלָמָה
 לְתַתָּא, וְאֵעֲלוּן פְּלָה בְּבַעֲלָהּ. וּבְגִין כֹּךְ קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲתָרְעִי בְּהוּ, בְּאֵנוּן דְּדַחֲלוּן לִיהַ וְעַבְדִּין רַעוּתִיהַ.
 לְמִיחָלִים לְחֶסֶדוֹ, מָאן אֵינּוּן מִיחָלִים לְחֶסֶדוֹ. הַיּוֹ
 אֵימָא אֵינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיתָא
 בְּלִילְיָא, וְאֲשַׁתְּפוּ בְּהַדִּי שְׂכִינְתָא. וְכַד אֲתִי צַפְרָא,
 אֵינּוּן מִחְפָּאן לְחֶסֶדוֹ. וְהָא אוּקְמוּהָ, בְּזַמְנָא דְּבַר נֶשׁ
 אֲשַׁתְּדַל בְּאוּרִיתָא בְּלִילְיָא, חוּטָא דְּחֶסֶד אֲתַמְשִׁיד
 עֲלֵיהַ בִּימָמָא. כְּדַכְתִּיב, (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה יי חֶסֶדוֹ
 וּבְלִילָהּ שִׁירָה עַמִּי. מָאן טַעְמָא יוֹמָם יִצְוֶה יי חֶסֶדוֹ,
 מִשּׁוּם דְּבְּלִילָהּ שִׁירָה עַמִּי. וּבְגִין כֹּךְ רוּצָה יי אֶת
 יִרְאָיו כְּתִיב, וְלֹא בִירְאָיו. כַּמָּאן דְּרַעִי בְּרַעוּתִיהַ
 לְאַחֲרָא, וְאֲתָרְעִי לִיהַ לְאַתְפִּיּוּסָא בְּהַדִּיהַ. וּבְגִין כֹּךְ
 רוּצָה יי אֶת יִרְאָיו, וְלֹא בִירְאָיו.

וַיִּשְׁלַח פְּרַעְהַ וַיִּקְרָא אֶת
 יוֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ מִן הַבּוֹר וַיֹּגוּ.
 רַבִּי אַבְא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים
 קמז) רוּצָה ה' אֶת יִרְאָיו אֶת
 הַמִּיחָלִים לְחֶסֶדוֹ. כַּמָּה
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְרַצָּה
 בְּצַדִּיקִים, מִשּׁוּם שֶׁהַצַּדִּיקִים
 הֵם עוֹשִׂים [שְׁלוֹם וְעוֹשִׂים]
 שְׁלוֹם לְמַעַלָּה וְעוֹשִׂים
 שְׁלוֹם לְמַטָּה, וּמְכַנְּסִים
 פְּלָה לְבַעֲלָהּ, וּמִשּׁוּם כֹּךְ
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְרַצָּה
 בָּהֶם בְּאוֹתָם שִׁירָאִים מִמֶּנּוּ
 וְעוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ.

לְמִיחָלִים לְחֶסֶדוֹ, מִי הֵם
 הַמִּיחָלִים לְחֶסֶדוֹ? הַיּוֹה
 אוֹמַר, אוֹתָם שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים
 בְּתוֹרָה בְּלִילָהּ וּמִשְׁתַּתְּפִים
 עִם הַשְּׂכִינָה. וְכַשְׁבָּא הַבְּקָר,
 הֵם מְצַפִּים לְחֶסֶדוֹ, וְהַרִי
 בְּאֵרוּהָ, בְּזַמֵּן שֶׁאָדָם
 מִשְׁתַּדַּל בְּתוֹרָה בְּלִילָהּ, חוּט
 שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁךְ עָלָיו בַּיּוֹם,
 כְּכַתוּב (שם מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה'
 חֶסֶדוֹ וּבְלִילָהּ שִׁירָה עַמִּי.

מָה הַטַּעַם יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדוֹ? מִשּׁוּם שֶׁבְּלִילָהּ שִׁירָה עַמִּי. וּמִשּׁוּם כֹּךְ כְּתוּב רוּצָה ה' אֶת
 יִרְאָיו, וְלֹא בִירְאָיו. כְּמִי שֶׁרוּצָה בְּרְצוֹנוֹ אֶת הָאֲחֵר וּמִתְרַצָּה לוֹ לְהַתְּפִיּוּסָא עִמוֹ, וּמִשּׁוּם כֹּךְ
 רוּצָה ה' אֶת יִרְאָיו וְלֹא בִירְאָיו.

כְּמוֹ כֵּן יוֹסֵף הָיָה עָצוּב
 בְּעֵצָב הָרוּחַ וּבְעֵצָב הַלֵּב,
 שֶׁהָיָה אָסוּר שָׁם. כִּיּוֹן
 שִׁפְרָעָה שָׁלַח בְּשִׁבְלֹו, מֵה
 כָּתוּב? וַיִּרְצָהוּ. הִתְפַּיְסוּ לוֹ
 וְהִחְזִירוּ לוֹ דְבָרֵי שְׂמֵחָה,
 דְּבָרִים לְשִׂמְחָת אֶת הַלֵּב,
 מִשּׁוּם שֶׁהָיָה עָצוּב מִן הַבּוֹר.
 בֹּא רֵא, בְּרֵאשׁוֹנָה נִפְל
 בְּבוֹר, וּבְבוֹר הַתְּעֵלָה אַחַר
 כָּר.

כְּמוֹ כֵּן יוֹסֵף הָיָה עָצוּב
 בְּעֵצָב הָרוּחַ וּבְעֵצָב הַלֵּב,
 שֶׁהָיָה אָסוּר שָׁם. כִּיּוֹן
 שִׁפְרָעָה שָׁלַח בְּשִׁבְלֹו, מֵה
 כָּתוּב? וַיִּרְצָהוּ. הִתְפַּיְסוּ לוֹ
 וְהִחְזִירוּ לוֹ דְבָרֵי שְׂמֵחָה,
 דְּבָרִים לְשִׂמְחָת אֶת הַלֵּב,
 מִשּׁוּם שֶׁהָיָה עָצוּב מִן הַבּוֹר.
 בֹּא רֵא, בְּרֵאשׁוֹנָה נִפְל
 בְּבוֹר, וּבְבוֹר הַתְּעֵלָה אַחַר
 כָּר.

רַבִּי שְׂמַעוֹן אָמַר, עַד לֹא אִירַע לְיוֹסֵף הֵהוּא
 עוֹבְדָא, לֹא אֶקְרִי צְדִיק. כִּיּוֹן דְּנִטְר הֵהוּא בְּרִית
 קְיָמָא, אֶקְרִי צְדִיק. וְהֵהוּא דְרָגָא דְבְרִית קְדִישָׁא
 אֲתַעֲטָר בְּהַדְרִיָּה, וּמֵאֵי דְהָוָה (עֲבִיד) בְּבוֹר בְּקַדְמִיתָא,
 אֲסַתְּלַק בְּהַדְרִיָּה, וּכְתִיב וַיִּרְצָהוּ מִן הַבּוֹר. אֲסַתְּלַק
 מִן דָּא, וְאֲתַעֲטָר בְּבֵיַר מִיָּם חַיִּים.

רַבִּי שְׂמַעוֹן אָמַר, בְּטָרַם
 אִירַע לְיוֹסֵף אוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה,
 לֹא נִקְרָא צְדִיק. כִּיּוֹן שֶׁשָּׁמַר
 אוֹתָהּ בְּרִית הַמִּלָּה, נִקְרָא
 צְדִיק, וְאוֹתָהּ הִדְרָגָה שֶׁל
 בְּרִית הַקֹּדֶשׁ הַתְּעֵטְרָה עִמּוֹ,
 וּמֵה שֶׁהָיָה [עוֹשֶׂה] בְּבוֹר
 בְּרֵאשׁוֹנָה, הַתְּעֵלָה עִמּוֹ.
 וְכָתוּב וַיִּרְצָהוּ מִן הַבּוֹר.
 הַתְּעֵלָה מְזֵה וְהַתְּעֵטְר בְּבֵיַר
 מִיָּם חַיִּים.

וַיִּשְׁלַח פְּרָעָה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, לְקָרָא לְיוֹסֵף מִיְבֵעֵי
 לֵיה. אֵלָא וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, דָּא קְדָשָׁא בְּרוּךְ
 הוּא, וְכְתִיב, (תְּחִלִּים קוּה) עַד יַעַת בֹּא דְבָרוּ אֲמַרְת יי
 צְרַפְתָּהוּ. עַד יַעַת בֹּא דְבָרוּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיִּקְרָא
 אֶת יוֹסֵף, כְּתִיב הָכָא וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, וְכְתִיב הָתָם
 וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה: וַיִּגְלַח וַיַּחֲלַף שְׂמֹלוֹתָיו, בְּגִין יִקְרָא
 דְּמִלְכָּא, וְהָא אוּקְמוּהָ.

וַיִּשְׁלַח פְּרָעָה וַיִּקְרָא אֶת
 יוֹסֵף, הָיָה צְרִיף לְהֵיוֹת לְקָרָא
 לְיוֹסֵף! אֵלָא, וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף
 - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׂכַתוּב (שֵׁם קוּה) עַד יַעַת בֹּא

דְּבָרוּ אֲמַרְת ה' צְרַפְתָּהוּ. עַד יַעַת בֹּא דְבָרוּ, זֶהוּ שְׂכַתוּב וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף. כָּתוּב כָּאן וַיִּקְרָא
 אֶת יוֹסֵף, וְכָתוּב שֵׁם וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. וַיִּגְלַח וַיַּחֲלַף שְׂמֹלוֹתָיו, בְּשִׁבְלֵי כְבוֹד הַמֶּלֶךְ, וְהֵנָּה
 פְּרִשׁוּהָ.